

מחודדים

ת"ר ושינתם שיהיו דברי תורה מחודדים בפ"ך (קידושין 5).

אחינו כל בית ישראל הנהגותם בצרה ובשפייה העומדים
בין בים ובין ביבשה המקום ירחם עליהם וישיעם
ויוציאם מצרה לרוחה ומאפילה לאורה ומשעבוד לגאולה
השתא בעגלה ובזמן קריב ונאמר אמן:

מערכת: 073-249-0403
sikumhadaf12@gmail.com

לע"נ

הגה"ח ר' פינחס רוזנבוים זצ"ל
נלב"ע כ"ו ניסן תשע"ז

גליון
370

לרבי זכריה בן הקצב - בן ובת שווים בנכסי האם.
והאם אינה יורשת בנה שלא דרש 'מטות'.

משנה. סדר נחלות בן וכל יוצאי חלציו [שנאמר 'אין לו' ביו"ד יתירא ודורשים עיין עליו אם יש לו יוצאי חלציו], בת ויוצאי יריכה, אב, אחי המת, ויוצאי חלציהם, אחיות המת ויוצאי חלציהם, אבי האב, אחי האב ויוצאי חלציהם, אחיות האב ויוצאי חלציהם, אחי אבי האב ויוצאי חלציהם, אחיות אבי האב ויוצאי חלציהם, וכך חוזרים עד ראש השבט ולא ליעקב שמקובל שלא כלה שבט שנאמר 'ואתם בני יעקב לא כליתם', והאב קודם תמיד לאחים.

דף קט"ו - ע"ב

כל האומר תירש בת עם בת הבן אפילו נשיא שבישראל אין שומעים לו שהוא שיטת הצדוקים שדרשו קל וחומר ומה בת בנו הבאה מכח בנו תירשנו בתו הבאה מכוחו לא כל שכן, והשיב עליהם רבן יוחנן בן זכאי שבת בנו יפה כוחה לרשת עם אחי אביה במקום אביה שמת, ובת במקום אחים אינה יורשת.

'אלה בני שעיר החורי יושבי הארץ לוטן ושובל וצבעון וענה' ונאמר 'אלה בני צבעון ואיה וענה' ונאמר 'הוא ענה' הוא ענה מעיקרא, מלמד שבא צבעון על אמו והוליד ענה וירש עם אביו בנכסי זקינו שעיר [ובבן גם הצדוקים מודים שירש].

צדוק ובייתוס תלמידי אנטיגנוס איש סוכו, ופקרו בדברי חכמים במה שטעו במה ששנה אל תהיו כעבדים המשמשים את הרב על מנת לקבל פרס שכוונתו שיעבדו ולא יקבלו שכר.

בבא בתרא דף קט"ז.
יום ג' סוכות תשפ"ה

דף קט"ז - ע"א

במעשה פילגש בגבעה שלא רצו שתיגרע נחלת בנימין התנו חכמים [מדין הפקר בית דין הפקר] שלא תירש בת הבן עם האחים שמא תינשא לשבט אחר ותיסוב הנחלה מבנימין.

כל שאין מניח בן ליורשו - לרבי יוחנן בשם ר' שמעון בן יוחאי: הקדוש ברוך הוא מלא עליו שנאה שנאמר 'והעברתם את נחלתו' ונאמר 'יום עברה היום

המרכז העולמי להפצת סיכומי הדף היומי
'מחודדים'

מאחלת בזאת לכל קוראינו וידידנו

חג סוכת שניח

וישנזכה לקיים ושמחתם לפני השם שבעת ימים
ונשאב עים בששון ותחזינה עינינו בשובך לציון
ברחמים במהרה בימינו אמן

בבא בתרא דף קי"ד.
יום טוב ראשון סוכות תשפ"ה

דף קי"ד - ע"א

בית דין שהעידו בפניהם עדות בלילה יכולים לדון ביום על פי עדות זו. **קניין על מתנת בריא או מתנת שכיב מרע במקצת, לרבה**: יכול לחזור כל זמן שיושבים, **לרב יוסף**: כל זמן שעוסקים באותו עניין ואחר כך יכולים לדון עליו, **'הלכה' כרב יוסף**.

דף קי"ד - ע"ב

כשם שאין הבעל יורש את אשתו בקברה ומתו אביה או אמה, כך אין הבן בקברו יורש אמו להנחיל לאחים מהאב.

בבא בתרא דף קט"ו.
יום ב' סוכות תשפ"ה

דף קט"ו - ע"א

האם בירושת בנה, ובן ובת בירושת האם לתנא במשנה - בן קודם לבת גם בנכסי האם שנאמר 'מטות' מקיש מטה האם למטה האב. והאם אינה יורשת בנה שנאמר 'וכל בת יורשת נחלה' יורשת ואינה מורשת. **לר' יהודה ברבי שמעון - בן קודם לבת בנכסי האם** שנאמר 'מטות'. והאם יורשת בנה שנאמר 'מטות'.

מצרים ולא מבאי הארץ נוטל חלקו משום יוצאי מצרים, ואם היה מבאי הארץ נוטל חלקו משום באי הארץ, ואם היה האב בן עשרים ביציאת מצרים ובניו בני עשרים בבואם לארץ נוטל שני חלקים [ובאדם אחד שהיה יותר מבן שישים ביציאה ונכנס לארץ ספק].

בנות צלפחד - לר' יאשיה ורבי שמעון בן אלעזר ותנא במשנה: נטלו ג' חלקים חלק אביהם שהיה מיוצאי מצרים וחלקו עם אחיו בנכסי חפר והיה בכור ונטלו בנותיו חלקו פי שנים. **לר' יונתן:** נחלו רק ב' חלקים עם אחי צלפחד שלאחר שירש חפר מהם את חלקם ירשו בחזרת הנחלה גם בנות צלפחד ממנו, אבל צלפחד שלא היה מבאי הארץ לא נחל בארץ.

דף קי"ז - ע"ב

מרגלים, יהושע וכלב נטלו חלקם שנאמר 'חיו מן האנשים'.

עדת קרח ומאתיים חמישים איש שעמו, לא היה להם חלק (וזה מה שאמרו בנות צלפחד שאביהם לא היה בתוך העדה [מרגלים] הנועדים על ה' [מאתיים חמישים איש] ובעדת קרח ולכן למה יגרע שם אבינו) ובניהם נטלו בזכות אבי אביהם ואבי אימותיהם [אם לא היה לאימותיהם אחים].

חלוקת הארץ

א. **'לרב תרבה נחלתו ולמעט תמעט נחלתו'** לסובר ליוצאי מצרים נתחלק, פירוש הפסוק למי שהיה 'רב' בשעת יציאת מצרים הגם שהתמעט עכשיו 'תרבה נחלתו', 'ולמעט' ביציאת מצרים הגם שעכשיו נתרבה 'תמעט נחלתו'. לסובר לבאי הארץ קשה שפשוט הוא שאם 'לאלה תחלק הארץ' נותנים לרב הרבה ולמעט מעט.

ב. **בנות צלפחד,** לסובר ליוצאי מצרים, צווחו לקבל שלשה נחלות, חלק אביהם שהיה מיוצאי מצרים, ופי שנים בנכסי חפר שבת הבן יורשת עם הבן. לסובר לבאי הארץ, קבלו רק בנכסי חפר על ידי חזרה שהבנים מחזירים לאבותיהם והם מורשים להם ועל ידי זה נטלו חלק אביהם.

ג. **'וידברו בני יוסף את יהושע לאמר מדוע נתת לי נחלה גורל אחד וחבל אחד ואני עם רב' וגו'** לסובר ליוצאי מצרים, צווחו שמרובים הם מכל השבטים ולא נטלו אלא כחשבון יוצאי מצרים. לסובר לבאי הארץ, שהיו בהם הרבה יתומים שבכניסה לארץ היו פחות מעשרים ואבותיהם לא נכנסו וגם על ידי חזרה לא היה להם שום מוריש.

היו אנשים מישראל שלא נטלו נחלה בארץ, לסובר ליוצאי מצרים נתחלק כגון אם יצאו ממצרים פחות מעשרים בלי אביהם. לסובר לבאי הארץ אם נכנסו פחות מעשרים וגם על ידי חזרה לא היה להם מוריש, ומה שלא כתוב שצווחו, משום שלא הועיל

ההוא, ר' יהודה אמר רב **ורבי יהושע בן לוי:** נחלקו ומפרשים 'בכו בכה להולך' להולך בלי בנים ואינו גנאי.

'אשר אין חליפות למו ולא יראו אלקים' - לרבי יוחנן בשם רבי שמעון בן יוחאי: כל שאינו מניח בן, **לרבי יהושע בן לוי:** כל שאינו מניח תלמיד, וכן סבר רבי יוחנן ממה שניחם אבלים במה שלא הניח בנים ואם הוא נקרא 'לא ירא אלקים' הרי אסור לפרסם חטאים אלא על כרחך שמדובר על תלמיד.

'והדד שמע במצרים כי שכב דוד עם אבותיו וכי מת יואב שר הצבא' דרש רבי פנחס בן חמא דוד שהניח בן כמותו נאמרה בו שכיבה, יואב שלא הניח בן כמותו נאמרה בו מיתה.

קשה עניות בבית יותר מחמישים מכות וצריך לבקש רחמים, שנאמר 'חנני חנני אתם רעי כי יד אלוה נגעה בי' ונלמד ממצרים שיד הוא חמישים מכות ואמר לו חברו 'השמר אל תפן אל און כי על זה בחרת מעוני' שחמישים מכות טוב יותר מעניות.

כל שיש לו חולה בתוך ביתו ילך אצל חכם ויבקש עליו רחמים.

דף קט"ז - ע"ב

אבי האב קודם לאחי האב וכן תמיד האב קודם לאחים. **אח המת** קודם לאבי אביו, וכן לעולם.

בבא בתרא דף קי"ז. יום ד' סוכות תשפ"ה

דף קי"ז - ע"א

משנה. ארץ ישראל נקרא מוחזקת ליוצאי מצרים ולא ראויה ולכן נוטל בה בכור פי שנים.

חלוקת הארץ

לר' יאשיה: נתחלק ליוצאי מצרים שנאמר 'לשמות מטות אבותם ינחלו' והכוונה ליוצאי מצרים שנאמר בהם 'ונתתי אותה לכם מורשה'. [ומי שהיה לו עתה בן אחד נטל כל חלקו, ומי שהיו לו י' בנים לא לקחו אלא חלק אחד] ופסוק 'לאלה תחלק הארץ בנחלה' דורשים 'כאלה' להוציא הקטנים שהיו פחותים מבני עשרים ביציאת מצרים שלא נטלו חלק בארץ אלא בזכות מורשיהם (ובספרי לאלה - כאלה, לכשרים וקדושים ולא לרשעים שאין להם חלק בארץ).

לר' יונתן: נתחלק לבאי הארץ שנאמר 'לאלה תחלק הארץ בנחלה' ומפסוק 'לשמות מטות אבותם ינחלו' דורשים שבנחלה זו לאחר שירשו באי הארץ כל אחד את חלקו [כגון ראובן ושמעון בני איש אחד שיצאו ממצרים בני עשרים ולראובן בן אחד, ולשמעון עשר בנים בבאי הארץ שזה נוטל חלק אחד ואלו נוטלים י' חלקים] מורשים לאבי אביהם שיצא ממצרים וחוזרים ויורשים ממנו [ועשרה בנים נוחלין חלק אחד כמו בן האחד].

לר' שמעון בן אלעזר: נתחלק ליוצאי מצרים ולבאי הארץ לקיים שני הפסוקים, שאם היה אביו מיוצאי

צלפחד יורשות הם רק מסתפק ליה אם הם נוטלות חלק בכורה, שמסתפק בפסוק 'ונתתי אותה לכם מורשה' אם פירושה גם שירושה היא לכם מאבותיכם או הפירוש רק שמורשים ולא יורשים (ולא יזכו להיכנס לארץ ישראל כמו שניבאו 'תבאמו ותטעמו בהר נחלתך' ולא נאמר תביאנו) ופשוטו לו שניהם כמו שנאמר 'והעברת' זה חלק בכורה.

משה רבינו ידע שבנות צלפחד יורשות הם (שנצטוו על הדינים, ולמדו מדיני יבום) אך לא ידע אם נוטלות חלק בכורה וראויה היה פרשת נחלות להיכתב על ידי משה וזכו בנות צלפחד ונכתבה על ידם, שמגלגלים זכות (שיירשו קרובים את קרוביהם) על ידי זכאי. ויודע היה שמקושש במיתה (שנאמר מחלליה מות יומת) אך לא ידע באיזו מיתה וראויה היה פרשת מקושש להיכתב על ידי משה ונתחייב מקושש ונכתבה על ידו שמגלגלים חובה (סקי' לה שחמורה) על ידי חייב.

דף קי"ט - ע"ב

'ותעמדנה לפני משה ולפני אלעזר הכהן ולפני הנשיאים וכל העדה' - לרבי יאשיה: סרס המקרא, שאין חולקים כבוד לתלמיד במקום הרב, **לאבא חנן משום רבי אליעזר:** בבית המדרש ישבו ועמדו לפני כולם, שחולקים כבוד לתלמיד במקום הרב, **'הלכה'** כרבי אליעזר במקום שהרב חולק לו כבוד ומשה רבינו חלק כבוד לכל ישראל.

בנות צלפחד חכמניות הן, שטענו שאם לעניין יבום כבנים הם יירשו כבן ואם לאו תתייבם אמם. דרשניות הן, שאמרו שאילו היה לו בן, או אפילו בת לבן, לא דיברנו (שידעו לדרוש שאין הבת יורשת עם הבן ולא עם בת הבן). צדקניות הן שלא נישאו אלא להגון להם, וכן תני רבי אליעזר בן יעקב שאפילו קטנה שבהן לא נישאה פחות מארבעים שנה שציפו להגון להם.

נישאת פחות מבית עשרים יולדת עד שישים. בת עשרים יולדת עד ארבעים. בת ארבעים שוב אינה יולדת. ובנות צלפחד מתוך שצדקניות היו בטוחות היו ונעשה להם נס כיוכבד שכתוב 'וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי', והייתה אז בת מאה ושלושים שנה שהרי הורתה היה בדרך ונולדה בין החומות, וקרא לה בת שנולדו בה סימני נערות ונתעדן הפשר ונתפשט הקמטים וחזר היופי למקומו.

בבא בתרא דף ק"כ.

יום ז' דסוכות - הושענא רבה תשפ"ה

לזכות משה בן מרים לאה

דף ק"כ - ע"א

'ויקח את בת לוי' אמר רב יהודה בר זבידא שעשה לה מעשה ליקוחים, הושיבה באפריון ואהרן ומרים משוררים לפניו ומלאכי השרת אומרים אם הבנים שמחה.

כאן נאמר מחלה נועה חגלה מלכה ותרצה וכשנישאו נאמר מחלה תרצה חגלה מלכה נועה,

להם, ובני יוסף גם לא הועיל להם אבל עצה טובה קא משמע לן שצריך לזהר מעין הרע שאמר להם להחביא עצמם ביערות ואמרו לו שבזרעו של יוסף אינה שולטת עין הרע, **לרבי אבהו:** שנאמר 'בן פורת עלי עין' עולי עין, **לר' יוסי ברבי חנינא:** שנאמר 'וידגו לרוב' כדגים שמים מכסים עליהם ואין עין שולטת בהם.

דף קי"ח - ע"ב

יהושע וכלב - נטלו חלק המרגלים שנאמר 'חיו מן האנשים ההם' ונאמר כבר 'ולא נותר מהם איש כי אם כלב' וגו'. **עדת קרח** - לא היה להם חלק בארץ.

מתלוננים שבעדת קרח (ר"נ אנשים) **לברייתא א':** לא נטלו חלק, **לברייתא ב':** יהושע וכלב נטלו חלקם שנאמר 'אבינו מת במדבר והוא לא היה בתוך העדה' אלו מרגלים, 'הנועדים על ה' מתלוננים, 'בעדת קרח' כמשמעו ומקיש מתלוננים למרגלים.

'ויפלו חבלי מנשה עשרה' שש בתי אבות של השבט וארבעה מבנות צלפחד, לסובר ליוצאי מצרים נחלקה הארץ, נחלת צלפחד, ופי שניים בנכסי חפר, ואחי אביהם שמת אחר חפר, שנאמר 'נתן נתן להם' נחלת אביהם, 'בתוך אחי אביהם' נחלת אבי אביהם, 'והעברת את נחלת אביהן להן' חלק בכורה, **ונחלת אחי אביהם - לתנא קמא:** לומדים מפסוק 'אחוזת נחלה' ו'נתן נתן' דיברה תורה כלשון בני אדם, **ולרבי אליעזר בן יעקב:** לומדים מפסוק 'נתן נתן'. לסובר לבאי הארץ, ב' חלקים בנכסי חפר, וב' אחי אביהם שמתו ולומדים מפסוק נתן נתן ו'אחוזת נחלה'.

בבא בתרא דף קי"ט.

יום ו' סוכות תשפ"ה

דף קי"ט - ע"א

בני המרגלים ומתלוננים ועדת קרח, לסובר ליוצאי מצרים נחלקה הארץ, נטלו בזכות אבי אביהם או אבי אימותיהם (אם לא היה להם אחים). למ"ד לבאי הארץ, אם נכנסו הבנים בעצמם בוודאי היו בני עשרים (שהרי אבותיהם מתו ל"ח שנה קודם כניסתם לארץ) ונטלו בזכות עצמם, ואם מתו הבנים במדבר ובניהם נכנסו פחות מבני עשרים נטלו בזכות אבי אביהם שיצא ממצרים, על ידי אחי המתלוננים שיורשים ומחזירים לאביהם וחזרו אלו וירשו עמם, ולרבי שמעון בן אלעזר שלאילו ולאילו נחלקה יורשים בלי חזרה מאבי אבי אביהם (ואם היו בני עשרים בכניסתם, נוטלים מצד עצמם).

ארץ ישראל ליוצאי מצרים, לרב יהודה אמר שמואל: ראוי הוא ואין הבכור נוטל בה מאביו פי שניים, ובנות צלפחד שנטלו פי שניים בנכסי חפר הוא במטלטלים. **לרבה:** מוחזקת היא, ונאמר 'ויפלו חבלי מנשה עשרה' (והיינו קרקע שחולקים בחבל) והיינו ו' של ו' בתי אבות וד' של בנות צלפחד (כפירוש ר' יהודה) ואף על גב שנאמר רק בתי אבות, מנה ד' נחלות בבנות צלפחד להשמיע שנטלו חלק בכורה (כפירוש אביי), ורבי חידקא בשם ר' שמעון השקמוני אמר שידוע היה משה שבנות

'אלה מועדי ה' דרש ר' יוסי הגלילי (כפירוש רב ששת לר' יוסי בר נתן) מועדי השם צריכים לקידוש בית דין אבל שבת בראשית אינה צריכה קידוש בית דין, שהיו אמינא שכיון שנאמר במועדים שיצטרך קידוש בית דין כמועד, ועוד דרש 'אלה מועדי ה' צריך שלשה מומחים (שאין לך מומחה כמשה ואמר לו ה' עד שיש איתך גם אהרן ואין בית דין שקול ומוסיפים עוד אחד), הפרת נדרים אינה צריכה מומחים רק שלשה הדייט או יחיד מומחה כדרשת רב חסדא מפסוק 'ראשי המטות'.

לא היו ימים טובים בישראל כט"ו באב וכיום הכפורים שבהם בנות ירושלים יוצאות בכלי לבן שאולים שלא לבייש את מי שאין לה.

יום הכפורים, משום שהוא יום סליחה ומחילה ויום שנתנו בו לוחות אחרונות.

ט"ו באב: לרב יהודה אמר שמואל: יום שהותר שבט בנימין לבוא בזה שדרשו 'זה הדבר' דבר זה לא יהא נוהג רק בדור זה.

לרבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן: יום שהותר שבט בנימין לבוא בקהל שנאמר 'איש ישראל נשבע במצפה לאמר איש ממנו לא יתן בתו לבנימין לאשה' ודרשו ממנו ולא מבנינו.

לרב דימי בר יוסף אמר רב נחמן: יום שכלו יום מתי מדבר, (שבכל ערב תשעה באב היו חופרים קברים וישניו ומתו מהם ט"ו אלף כל הארבעים שנה ובשנה אחרונה נמצאו שלמים ובדקו עד שהתמלא הלבנה), **שעד אז לא היה דיבור עם משה פה אל פה שנאמר 'ויהי כאשר תמו אנשי המלחמה למות' וגו' וסמוך לזה 'וידבר ה' אלי'.**

לעזרא: יום שביטל הושע בן אלה שומרים שהושיב ירבעם על הדרכים שלא יעלו ישראל לרגל.

לרב מתנה: יום שנתנו הרוגי ביתר לקבורה, שאז תיקנו ביבנה הטוב והמטיב, 'הטוב' שלא הסריחו, 'והמטיב' שניתנו לקבורה.

לרבה ורב יוסף: יום שפוסקים מלכרות עצים למערכה כיון שתשש כוחה של חמה ונקרא 'יום תבר מגל' ואותו יום היו שמחים שהשלימו מצווה גדולה כזאת, ומכאן ואילך מי שמוסיף מהלילה על היום לשנות יוסיף ימים, ושלא מוסיף יסיף שימות בחצי ימיו.

דף קכ"א - ע"ב

שבעה קפלו וסיבבו את כל העולם (ולסובר חנוך זה מטטרון שניים קפלו את כל העולם) [ושימשו זה את זה. אדם, מתושלח, שם, יעקב, עמרם, אחיה השילוני, ואליהו עדיין קיים.

גזירת מרגלים לא נגזרה על שבט לוי שנאמר 'במדבר הזה יפלו פגריכם וכל פקדיכם לכל מספרכם מבין עשרים שנה ומעלה' ודרש רב המנונא מי שפקודיו מבין עשרים שנה, יצא שבט לוי שפקודיו מבין שלושים שנה לעבודה.

יאיר ומכיר בני מנשה נולדו בימי יעקב ולא מתו עד שנכנסו ישראל לארץ שנאמר 'ויכו מהם אנשי העי כשלשים ושהה איש' ולר' יהודה: היינו ל"ו ממש, ולרבי נחמיה: זה יאיר בן מנשה ששקול כרובה של סנהדרין שהם ל"ו, וטעם שלא מתו במדבר כרב אחא בר יעקב שלא נגזרה גזירה לא על פחות מבין עשרים ולא על יותר מבין שישים שנאמר 'מבין עשרים שנה ומעלה' ולומדים 'ומעלה' 'ומעלה' מערכין שיותר מששים כפחות מעשרים.

אחיה השילוני ראה את עמרם והתנבא בימי ירבעם, וטעם שלא מת או משום שהיה לוי, ואם היה ישראל משום שהיה בן ס"א בצאתו ממצרים.

לברייתא: כשעמדו בנות צלפחד לפני משה נאמר בפסוק כדרך חכמתם, וכשנישאו נאמר בפסוק דרך גדולתם, כר' אמי שבישיבה של תורה הלך אחר חכמה ובמשתה ונישואין הלך אחר זקנה, ואמר רב אשי שהיינו כשהחכם מופלג בחכמה והזקן מופלג בזקנה (וגם חכם קצת), שאם הזקן אינו מופלג החכם קודם גם במסיבה ואם החכם אינו מופלג הזקן קודם גם בישיבה, ובמקום ששניהם אינם מופלגים מסברא שהזקן קודם גם בישיבה. **לתנא דבי ר' ישמעאל:** שקולות היו שנאמר 'ותהינה' הויה אחת לכולם ולכן לפעמים הקדים לזו ופעמים לזו.

בנות צלפחד הותרו להינשא לכל השבטים שנאמר 'לטוב בעיניהם תהינה לנשים' ומה שנאמר 'אך למשפחת מטה אביהם תהינה לנשים' עצה טובה הציע שיינשאו להגון להם, אבל שאר בני דור המדבר נאסרו בהסבת נחלה.

'אמר אליהם לדורותיכם כל איש אשר יקרב מכל זרעכם אל הקדשים' וגו', 'אמור אליהם' לעומדים על הר סיני 'לדורותיכם' לדורות הבאים נאמר לאבות ונאמר לבנים, לפי שיש באבות מה שאין בבנים, איסור הסבת נחלה, שכתוב בה 'זה הדבר' דבר זה לא יהא נוהג אלא בדור זה (ובשחוט חוץ כתוב בה נמי 'זה הדבר' כתוב 'לדורותם', ו'זה הדבר' של נדרים מגזירה שווה זה זה משי' חוטי חוץ, שכלי זה צריך לגזירה שוה, אבל כאן לא צריך 'זה הדבר') והרבה מצוות נצטוו בנים שלא נצטוו אבות (כגון מצוות התלויות בארץ).

דף קכ"ב - ע"ב

הקדש בטעות [כגון שור שחור שיצא מביתי ראשון הרי הוא הקדש ויצא לבן], **לבית שמאי:** הקדש (שלומדים תחילת הקדש מסוף הקדש מה תמורה גם בטעות אף הקדש גם בטעות), **לבית הלל:** אינו הקדש (שאחותי הקדש בטעות לא מורידים) ונפק"מ לכמה עניינים כדלהלן:

הפרת נדרים בשלשה הדיוטות, לבית הלל: דורשים גזירה שוה נאמר כאן 'זה הדבר' ונאמר בשחוט חוץ 'זה הדבר' מה להלן אהרן ובניו וכל ישראל אף כאן כאילו נאמר 'אהרן ובניו וכל ישראל' ודרש רב אחא בר יעקב שהפרת נדרים בשלשה הדיוטות, שכל ישראל שקולים כאהרן ובניו להתיר נדרים ומפסוק 'ראשי המטות' דורשים כרב חסדא שיחיד מומחה מתיר, **לבית שמאי:** לא דורשים גזירה שוה, ולומדים כרבי יוסי הגלילי ממה שנאמר 'מועדי ה' שמיותר, ודורשים שלמועדי השם צריך שלשה מומחים לקדש, אבל הפרת נדרים לא צריך מומחים ומספיק בשלשה הדיוטות או ביחיד מומחה.

שאלה בהקדש, לבית הלל: מה בנדרים יש שאלה אף בשחוט חוץ יש שאלה, כגון שחט בחוץ ונתחייב כרת יכול לישאל ולעקור ההקדש מתחילתו, שהוא כהקדש בטעות, **לבית שמאי:** לא דורשים גזירה ואין שאלה להקדש.

אין חייבים רק בשחוט חוץ ולא במליקה, לבית הלל: שנאמר 'אשר ישחטו' שחיטה ולא מליקה, **לבית שמאי:** ממה שנאמר 'זה הדבר'.

חכם מתיר, ובעל מפר, לבית הלל: מסברא (שהחכם מתיר בפתח חרטה ועוקר הנדר מתחילתו ובעל מפר ביום שמעו בלי חרטה ולכן הוא לשון הפרת דבר קיים), **לבית שמאי:** מפסוק 'זה הדבר'.

בבא בתרא דף קכ"א.
יום שמיני עצרת ושמחת תורה תשפ"ה

דף קכ"א - ע"א

'וידבר מועדי את מועדי השם אל בני ישראל' - מיייתור

דמי יזכור מעבירים עבור המרכז העולמי להפצת סיכומי הדף היומי 'מחודדים'